

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 159-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. január 8.

bb 1. zenei életünk januári vendégei - kulturköveteink a nagyvilágban

1 o l / k - l m z s

1969. január 8.

a hazai koncertlátogató és operakedvelő közönség számos neves külföldi művészt hallhat az év első heteiben, s egyidejűleg sok magyar előadóművész, operaénekes és több zenekari együttes szerepel határainkon túli hangversenytermekben és operaszínpadokon.

az érkezők januári listáján szerepel többek között az egyesült államokban élő kuttner minály, aki egy rádiókoncerten dirigál és karl richter nszk-beli orgonaművész-karmester, a müncheni bach kórus vezetője, aki e hónapban két alkalommal is vezényli az állami hangversenyzenekart és a budapesti kórust. Önálló orgonaestjét egyébként január 15-én rendezik a zeneakadémián.

budapesten vendégszerepel ilse von alpenheim svájci zongoraművész, s közreműködik a máv szimfonikus zenekar január 17-i koncertjén, amelyen jonathan sternberg amerikai karmester vezényel. budapestre látogat e hónapban yoshio unno japán, továbbá elisza virszaladze szovjet hegedűművész, a lengyel előadóművészetet pedig az év első hónapjában elsbietta s. lukowicz csembalóművész nő képviseli hazánkban.

/folyt.köv./

le

bb 1. /zenei életünk... 1. folyt./-lm

a magyar állami operaház művészei közül januárban antalfy albert bécsben, ágay karola a new york-i metropolitan-ben, szőnyi olga pedig bostonban énekel. a hazai előadóművészet követeként bacher /umlaut/ mihály svájcban, kótvé lászló és almássy lászló a szovjetunióban ad műsorokat, banda ede az ndk-ba utazott, kovács dénes pedig a közeli napokban tesz eleget egy svájci meghívásnak.

a duna művészegyüttes már megkezdte hollandiai turnéját, a bartók-kvartett a hónap végén osztrák közönség előtt ad koncerteket, s január utolsó napjaiban indul külföldi koncertkörútra a debreceni máv szimfónikusok 62 tagú együttese, amely az nszk-ban és luxemburgban vendégszerepel. /mti/

bb 2. új lakóterületek a városzéli

1 hi/tm-ju zs la

1969. január 8.

kispest újjáépülő centrumában 525, budafokon 1351 családi otthon építését tervezik. kispest új lakóterületében bölcsődét, gyógyszerterületet, továbbá kereskedelmi és szolgáltató egységeket létesítenek, budafokon 12 tantermes általános iskolát és egyéb gyermek-intézményeket emelnek. /mti/

bb 3. a tej- és tejtermékelátás javítására - kedvezményes visszairuzási rendszer a tejiparban

1 jf/tr-ju ie la

1969. január 8.

a tejipar és a kereskedelem piacutató felmérései azt igazolták: annak ellenére, hogy az elmúlt évben sokat tettek a kereskedelmi forgalom bővítésére, az élelmiszerboltok jelentős részében mégsem elégítették ki folyamatosan és kifogástalanul a fogyasztói igényeket. a boltvezetők egy része ugyanis a gyorsan romló tejtermékekből csak annyit rendel, amennyit biztonságosan és veszteség nélkül tudott értékesíteni, ezért, különösen az esti órákban, a vevők gyakran voltak kénytelenek üres kézzel távozni az üzletekből. a vásárlóközönség sok helyen joggal kifogásolta, hogy nem fordítanak kellő gondot a tej- és tejtermékek minőségének és tetszetősségének óvására és a szavatossági időn belüli értékesítésre. gyakran előregedett, minőségi leg csökkent árut hoztak forgalomba.

/folyt. köv./

-2-

bb 3. / a tej- és ... 1. folyt./-ju

a helytelen gyakorlat megszüntetésére a tejipar január 1-től budapestben és a megyeszékhelyeken, majd az első negyedév folyamán többi városokban és minden járási székhelyen, nagyobb településeken - ahol a feltételek biztosíthatók - új visszairuzási rendszert vezetett, illetve vezet be. a kedvezményes visszairuzási feltételeket azoknak a boltoknak nyújtják, amelyek vállalják a tej- és tejtermékek szakszerű kezelését és hűtött tárolását. ezekből a boltokból a tejüzemek a szavatossági idő lejártá után árlevonás nélkül veszik vissza a vaját és a sajtokat, a tejet és a tehénturót pedig csekély árlevonással. a tejipar arról is gondoskodik, hogy a szállító gépkocsik a megrendelt árut felül is vigyenek magukkal tejtermékeket, arra az esetre, ha a boltvezetők a napi szükségletet nem helyesen mérték fel és estenként pótlásra van szükségük. /mti/

bb 4. az évtized leggazdagabb nagyvad zsákmánya

vid-kz/tné-ju ká la

1969. január 8.

naponta 25-30 nagyvadat - szarvast, vaddisznót és őzet - vásárol fel a mavad győri telepe. hasonló forgalomra az utóbbi évtizedben nem volt példa. a felvásárolt vadhus zömét exportálják. a nyugati országokban az idén megnövekedett a kereslet a magyar vadhus iránt. eddig összesen 21 vagon szarvas-, vaddisznó- és őzpecsenyének volt továbbítottak külföldre. egy svájci cég kérésére az idén első alkalommal darabolt őzet is csomagoltak. /mti/

bb 7. zenei emlékműsorok a rádióban

1 ol/lk-ju zs la

1969. január 8.

három emlékműsort sugároz januárban a magyar rádió: 15-én a munkásmozgalom kiváló muzsikására és harcosára, vándor sándorra emlékeznek, 20-án sztojanovits jendről, a neves komponistáról és pedagógusról hangzik el műsor, 23-án pedig az operaház egykori nagy drámai szopránjára, krammer terézre emlékeznek dr. grexa gyula. /mti/

--

-3-

bb 5. korszerűsítik a közvilágítást a főváros kerületében.

1 gj/gk-lm zs

1969. január 3.

a fővárosi tanács idei programjában mintegy 20 millió forinttal szerepel a közvilágítás megújítása. az „előregedett” fényforrások helyébe egy sor utvonalon nagy teljesítményű higanygőzlámpák felszerelését tervezik. ezzel az érintett szakaszokon a lámpatestek fényereje csaknem megkétszereződik.

higanygőzlámpákat szerelenek fel többek között a 3. kerületben, a vörösvári utnak a solymári utcától a bécsi utig terjedő szakaszán, ahol 66 „átvesztés”, lesz, vagyis a 2x250 wattos fényerejű égők az uttest fölött húzódnak. a 4. kerületben a váci utnak a józsef attila utcától a főtli utig terjedő szakaszán kilencvenhat 2x400 wattos teljesítményű fényforrást helyeznek el.

a belváros közvilágításának korszerűsítésére a fővárosi tanács több mint kétmillió forintot irányzott elő. ebből a pénzből a váci utca, a túrr istván utca, az aranykéz utca, a pesti barnabás utca, a régiposta utca, a bécsi utca, a petőfi sándor utca, a városház utca, a deák ferenc utca, az apáczai csere jános utca, a vígadó utca, valamint a vígadó tér és a belgrád-rakpart lámpatesteit cserélik ki. a 8. kerületben a ke-repesi utnak a baross tér - asztalos sándor út közötti szakaszán, valamint a fehér uttól a sárgarózsa utcaig terjedő részében száztíz 2x250 wattos higanygőzlámpa felszereléséhez látnak hozzá. a 18. kerületben, a gyömrői uton hatvankilenc 2x250 és tizenhat 2x240 wattos, míg a 21. kerületben, a kossuth lajos utcában kilencvenöt 2x250 és kilencvenöt 125 wattos higanygőzlámpa elhelyezését tervezik. /mt1/

bb 6. „sárga a csikó, sárga a nyereg rajta,, - járatják a ménest a bugaci pusztán

vid-fm/mné-lm ká

1969. január 8.

a nyári idegenforgalmi szezonra készülnek bugac-pusztán. a romantikus szépségű vidéken - ahol együtt látható a háborítatlan láp, a homokbuckás, a borókás és a kietlen pusztá - legutóbbi az 1 500 holdas pusztát is védetté nyilvánították. megőrizve eredeti jellegét, kiszedik az elmúlt két évtized alatt telepített szórvány-fákat. a pusztát - mint egykor - töle egyes és kőrís szegélyezi majd.

/Tolyt.köv./

- 4 -

bb 7. „sárga a csikó... 1. Tolyt./-ju

a változatos természeti környezet állatvilágát a pusztán tartják az ország legnagyobb magyar-szürke gulyáját. a villás szarvuak „családjában”, a téli hónapokban 70 kisbarnajut várnak. a hortobágyon kívül egyedül itt tenyésztik őseink egykori marját, a pödrött szarvu fekete és fekete racka-juhot. a házimu nyáj az idén jelentősen szaporodik.

érdekessége lesz majd a pusztának a városföldi állami gazdaság magyar pulitenyészete. a kiskunfélegyházi lenin termelőszövetkezet, a pusztá birtokosa pedig sárga ménest terele. a nagy gondos összeválogatott ménest most szoktatják össze és minden nap járatják, a csikósok pedig idomítják, „nyereg alá törik”, a lovakat. a nyáron minden eddiginél több hávszó áll majd a lovagolni vágyó vendégek rendelkezésére. mindezek kiegészítéseként a pusztát egyrésztől szegélyező ősi rekettyés, nádas terület is szolgál érdekességgel. ritka növényzetén kívül a teknősbékkák birodalma, s a nádri gók szállásadója.

az idén a pusztán is berendezkedtek vendéglátásra. a kiskunfélegyházi lenin termelőszövetkezet „szabadkonyháján”, rabló pecsenyét forgatnak majd, s hamubasútt kólbásszal kínálják a vendégeket. /mt1/

--

bb 8. épülnek a „primőrvárosok,,

vid-kz/tné-ju ká la

1968. január 8.

az ország legdélibb megyéjében - baranyában - a közelmúlt évtized elejéig épülnek már a „primőrvárosok,,: a korai zöldség termelésére szolgáló óriási fóliatelepek. a kertészetekben felállított műanyagátrak nagy előnye, hogy megvédik a kényes növényeket a széltől és a hidegtől, viszont átengedik az éltető, nevelő napsugarakat. az itteni termelőszövetkezetek végre kezdik intenzíven hasznosítani vidékük páratlanul kedvező éghajlati adottságait. mint ismeretes: baranyában rövid és enyhe a tél, s korábban tavaszodik, mint az ország északibb tájain. a fóliás kertészetek éppen ezt a korai enyheséget, napsütést „értékesítik,,: ugyanis legalább egy hónappal előbb árut tudnak ilymódon a piacra szállítani. ebben az évben már 13 termelőszövetkezet épít „fóliavárost,, a megyében, összesen mintegy 25 holdon. évi háromszoros termelése legalább 15-20 millió forint értékű korai zöldséget állítanak elő, kétszer annyit, mint tavaly. március közepe táján retekkel indul majd a „primőrlánc,, s folytatódik salátával, karalábéval, karfiollal, paradicsommal és paprikával, sőt - az idén először - csemegeuborkát és sárgadinnyét is termelnek fólia alatt. /mt1/

--

el

-5-

bb 9. kilenc színházi premier februárban

i pr/hné-ju zs la

1968. január 8.

Budapest prózai színházi kilenc bemutatóra invitálják februárban a színházlátogatókat. A Nemzeti Színház társulata Szász György „a vezérkari főnök”, című új drámáját próbálja, a Thália Színházban az „akiért a harang szól”, című Hemingway adaptáció jelenetel formálódik, a Thália színpadon Görgey Gábor két egyfelvonásosát, a „népfürdőt”, és a „hírnök jő”, -t mutatják be. A Pesti Színház J. Kesselring „arzen és levendula”, című drámáját, a Madách Színházban Shakespeare III. Richard-ját tűzték műsorra. A Madách Kamaraszínházban Illés Endre drámáját, a „törtetők”, -et látja majd a közönség. A Déryné Színház dékány-baróti-vaszy „dankó pista”, a József Attila Színház gabányi árpád „aba samuel”, című színpadi művét mutatja be. Az Állami Bábszínház társulata Ólása-tarbai „a három kövér”, című mesejátékából tart pereinert. /mti/

--

bb 10. „világjáték”, - pszichológiai vizsgálati eszköz

vid-fm/mné-ju ká la

1969. január 8.

Ugynevezett „világjáték”, készítését kezdték el a Simasághoz tartozó Intézetben. A Kisvási Település Gyógyintézetének ezt a készítményét hazai és külföldi pszichológusok, orvosok használják gyógyító munkájukhoz. A „világjáték”, a világ egyszerűsített, kicsinyített mása, amelyet személyiség vizsgálóra, diagnosztikai és terápiás módszerként alkalmaznak. Száztven darabból - épületek, emberek, állatok, növények, stb. makettjeiből áll, s ezekből a gyerekekkel, sőt újabban a lelkisérült felnőttekkel „felépítetik”, saját világukat. A szakemberek ebből következtetéseket vonnak le a páciens egészségi állapotára, gyógyítására vonatkozólag.

Az érdekes vizsgálati eljárást, egy angol pszichológusnő alkalmazta először, s azóta számos ország szakemberei vették át. Hazánkban dr. Polz Alaine, a központi gyermekideggondozó intézet játék-diagnosztikai osztályának vezetője honosította meg. /mti/

--

-6-

bb 11. egyetemisták a társadalmi ellenőrzésben

i hi/tm-ju zs la

1969. január 8.

Csaknem 200 társadalmi ellenőr tevékenykedik a IX. kerületben. Munkájukat újabban a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem kishatalmú csoportja is segíti: a belkereskedelmi szakos hallgatók a társadalmi ellenőrzésben hasznosítják az egyetemen szerzett ismereteiket. /mti/

--

-7-

bb. 12. véget ért a téli szünet az iskolákban

t vt/lk/zs/gy/La

1969. január 8.

végetért a téli szünet, szerdán ismét benépesültek az iskolák: megkezdődött a második félév. a következő néhány napot a pedagógusok arra használják fel, hogy a tanítási órákon fellevenítsék az első félév ismeretanyagát, majd rátérnek a tantervben előírt további anyag feldolgozására.

az oktatási év hátralevő részének „menetrendje”, a következőképpen alakul: három hónapon át folytatódik az oktató-nevelő munka, majd április 5-től 13-ig tavaszi szünet lesz. a középiskolák 4-es, érettségi előtt álló diákjai részére a tanítás május 8-án fejeződik be. május 12 és 19 között kerül sor az érettségi dolgozatok megírására. az általános iskolák valamennyi osztályában, továbbá a középiskolák 1., 2. és 3. évfolyamaiban június 7-én zárul a tanév. a szóbeli érettségi vizsgákat az előző évekhez hasonlóan - júniusban tartják. /mtl/

..

bb. 14. lenin-szobrot kap hódmezővásárhely

vid-fm/mné/ká/gy/La

1969. január 8.

a hódmezővásárhelyi tanács végrehajtó bizottsága elfogadta szabóiván szobrászművészek és borvendég béla építésmérnöknek a városban felállításra kerülő új lenin-szoborral kapcsolatos terveit. a műalkotást lenin születésének 100. évfordulójára, 1970. április 22-én a beloiannisz téren avatják fel. a különböző szintmagasságu téren addig lépcsősorokat, teraszokat építenek ki, lezárják a közúti forgalom előtt, és fasorokkal díszített sétánnyá alakítják át.

a kőszobor ülő helyzetben ábrázolja majd a munkásmozgalom nagy vezérét és oszlopsor szolgál közvetlen háttérül. az oszlopokon leninről megemlékező feliratokat és három domborművet helyeznek el. /mtl/

..

- 8 -

8.25/gy

829 2-41

825f

bb. 13. kormányhatározat a lakásépítésre kijelölt területeken lebontandó régi létesítmények szanálásáról

is sb/gk/le/gy/La

1969. január 8.

új kormányhatározat szabályozza a lakásépítésre kijelölt területeken lebontandó és nem lakás jellegű létesítmények szanálásánál követendő eljárást. eddig sok gondot okozott, hogy a lakásberuházási költségekből kellett fedezni az építési területekről eltávolított régi létesítmények - üzemrészek, raktárak, kereskedelmi és szolgáltató épületek, stb. - áttelepítésének minden költségét, még azokat a kiadásokat is, amelyek nem az átköltöztetés tett szükségessé, s az elavultság vagy korszerűtlenség miatt egyébként is esedékesek lettek volna. a kormányhatározat célja, hogy a lakásépítkezések fokozottabb támogatása érdekében lehetővé tegye a lakásberuházásokra előirányzott költségek hatékonyabb felhasználását, megszüntesse az indokolatlan szanálási többletkiadásokat.

a rendelkezés szerint elsősorban azt kell vizsgálni, hogy az építési területen lebontandó létesítmény helyett szükséges-e másutt újat építeni, vagy lehet-e más módon - építés nélkül - pótolni a szanálendő épületben eddig végzett tevékenységet. ha vállalati vagy szövetkezeti részleg és telephely megszüntetése szükséges, akkor az érintett maga határozza meg, kíván-e újat létesíteni. az új épület késedelem nélküli megvalósításáról az áttelepülőnek kell gondoskodnia. a tanácsok kötelesek az áttelepítést elrendelő határozatot a terület rendeltetés szerű felhasználásánál négy-öt évvel előbb, az 1971-ig megkezdődő lakásépítkezések céljára kijelölt területekre vonatkozóan pedig még az idén elküldeni az érintetteknek.

az áttelepülés miatt szükséges új létesítmény költségei most már megoszlanak a lakásberuházó és az áttelepülő között. a lakásberuházót nem terhelik azok a kiadások, amelyek az érvényes hatósági előírások, jogszabályok és szerződéses kötelezettségek miatt már korábban esedékesek voltak és egyébként is az áttelepülőt érintik. ilyen költség többek között a tűzrendészeti, az egészségügyi, a biztonsági és egyéb előírásoknak korábban hiányos teljesítése miatt szükségessé vált kiadás.

/to lyt. köv./

8.30/gy

8K 2-41

gof

- 9 -

bb. 13. kormányhatározat.... 1. folyt./ gy

a lakásberuházó viseli azonban az átköltöztetés és a bontás költségeit, pénzügyi kártalanítás esetén kifizeti a szanálendő létesítmény értékét, a földrészlet-kezelési jog megszerzésének költségeit vagy a lacsonyabb értékű csereingatlan esetében az értékkülönböt.

pénzügyi kártalanításkor a szanálendő régi és a felépítendő új létesítmény költsége közötti különbséget az áttelepülőnek saját fejlesztési alapjából kell fedeznie, de mód van arra is, hogy kellő fedezet híján bankhitelt kapjon. ezért a mindenkori hitelpolitikai irányelvekben rögzíteni kell az áttelepülő szervekkel kapcsolatos preferenciák körét és mértékét. az áttelepítést elrendelő tanácsi határozatban elegendő időt kell biztosítani az új létesítmény felépítésére. figyelembe kell venni a pénzügyi fedezet, valamint a tervezői és a kivitelezői kapacitás lehetőségeit is. meg kell jelölni továbbá a kiírt szanálendő létesítmény átadásának határidejét, s ha az áttelepülő saját hibájából késik az átadással, akkor progresszív telekhasználati díj fizetésére kötelezhető. a nem állami tulajdonban levő ingatlanok tulajdonjogának megszerzése esetén a polgári jog, illetve a kisajátítással kapcsolatos kártalanítási szabályokat kell alkalmazni.

a határozatban, amely 1969. január 1-én lépett érvénybe, a kormány felhívta az építésügyi és városfejlesztési minisztert, a pénzügyminisztert, az országos tervehivatal elnökét, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetőjét és a magyar nemzeti bank elnökét, hogy a határozat előírásainak érvényre juttatása érdekében gondoskodjanak az érintett korábbi jogszabályok módosításáról vagy egyéb szükséges rendelkezések kiadásáról. a kormány felszólította a tanácsok végrehajtó bizottságait, hogy mérjék fel a lakásépítkezésekkel kapcsolatos szanálási igényeket, készítsenek programot az ütemezésről és tájékoztassák az érdekelteket a szanálási tervekről./mti/

..

- 10 -

B.35/gy

8.4.2061

9.2

bb. 15. segítőkézségből jeles - a vérado mozgalom tavalyi krónikájából

1 ms/mné/zs/gy/la

1969. január 8.

tovább szélesedett az elmúlt évben az önkéntes vérado mozgalom-tájékoztatták a vöröskereszt illetékesei az mti munkatársát. a kisebb-nagyobb kollektívák segítőkézségét jól példázza, hogy a miskolci lenin kohászati művek dolgozói és a dunántúli bányászváros, ajka lakói 1 000, a dunaujvárosiak 700 liternél több vért adtak, sőt még sárospatak is több mint 300 literrel szerepel a vérado-statisztikában.

a fővárosban is szép számmal vannak dicséretes példák. a magnezitipari vállalat samott gyáregysége dolgozóinak 60 százaléka, a villamosállomás szereplő vállalat dolgozóinak 63 százaléka adott vért. a gammában és a goldberger gyárban egyaránt 130 liter körüli mennyiséget gyűjtöttek be a vérado szolgálat emberei az év folyamán.

- a közelmúltban lezajlott sajnálatos szerencsétlenségek, ba esetek alkalmával újból bebizonyosodott az életmentő vér jelentősége - folytatódott a tájékoztatás - hiszen a korszerű traumatológia fegyvertárának fontos kelléke a vérátömlesztéshez szükséges vér. a vérado állomásokon a legkülönbözőbb vércsoportokból bőségesen állt rendelkezésre az ilyenkor nélkülözhetetlen friss vér és ennek nem kis része volt abban, hogy például a vasuti szerencsétlenségnek mind a 37 súlyos sérültjét meg tudták menteni, pedig közülük nem egy életveszélyes állapotban került kórházba.

- az emberi vér körülbelül 21 napig tartható friss állapotban. éppen ezért ma már a véradók bizonyos hányada nem előre meghatározott időnként ad vért, hanem arra kötelezi magát, hogy szükség esetén telefonhívásra haladéktalanul felkeresi a megjelölt vérado állomást. a friss vér-ellátás nagy egészségügyi fontossága teszi jelentőssé a vöröskereszt kezdeményezését, hogy az önkéntes vérado-mozgalom fokozottabban térjen rá folyamatos véradásra. ennek lényege, hogy a dolgozók nem kollektíve egy alkalommal, hanem csoportokra osztva az év különböző időszakában adnak vért. ez biztosítja a kórházak szükségletének folyamatos kielégítését és hozzájárul az időszakos ingadozások csökkentéséhez is, amit egyebek között a nyári szabadságolások és az év közben fellépő munkacsúcsok okoznak a véradásban.

folyt. köv./
B.45/gy

8.4.2061

9.2

- 11 -

bb. 15. / segítőkézségből.... 1. folyt./ gy

már pedig a betegség nem ismer szezon, az életmentő vérre az év minden napján szükség van.

az eddigi eredmények nagyon biztatók. a véradó mozgalomban mindig kiemelkedő helyet foglaló várpalotaiak például tavaly folyamatos véradás formájában nem kevesebb, mint 1 260 liter vérrrel segítettek beteg embertársaik gyógyulását. a csepeli vasműben pedig, ahol a dolgozók 24 százaléka véradó, 11 alkalommal vettek vért az országos vérellátó szolgálat szakemberei, ami ugyancsak a folyamatos véradás térhódítását jelzi./mti/

..

bb. 16. uitz béla és borsos miklós kiállítása, az 5. országos grafikai biennálé, a miskolci galéria idei programjában

vid-fm/mné/ká/gy/la

1969. január 8.

elkészült a miskolci galéria idei kiállítási terve. a programból kiemelkedik a tanácsköztársaság 50 éves jubileuma tiszteletére rendezendő tárlat, amelyen uitz béla festőművész forradalmi témájú alkotásait mutatják be a miskolci közönségnek. szerepel a kiállító művészek között borsos miklós szobrászművész, kokas ignác festőművész és gádor istván kossuth-díjas kerámikus. megrendezik a hagyományos építőművészeti kiállítást is, amelyen a miskolci tervező vállalat mutatja be miskolci és ndk-beli megrendelésekre készült városrendezési terveit, makettjeit.

első alkalommal látnak vendégül külföldi művészeket a kiállítási csarnokban. miskolc lengyel testvérvárosa, katowice képzőművészei állítják majd ki festményeiket, grafikai alkotásaikat.

a gazdag program méltó befejezése lesz az év végén immár ötödik alkalommal megrendezendő országos grafikai biennálé, amelyre a budapesti és az ország különböző művésztelepein tevékenykedő grafikusokat hívják meg./mti/

..

8.50/gy

- 12 -

902 mel'

902 mel'

bb. 17. emléktáblával jelölik meg a mecsekben a hajdani munkásmozgalmi találkozóhelyeket

vid-fm/mné/ká/gy/la

1969. január 8.

a hazafias népfront pécsi városi bizottsága elhatározta, hogy a magyar tanácsköztársaság jubileumának tiszteletére felkutatják és megjelölik a mecsek hajdani munkásmozgalmi találkozóhelyeit. a bizottság tagjai felkeresik az idős munkásokat és bányászokat, s az ő elbeszéléseik, valamint a korabeli újságok híradásai és az egykori rendőrségi jelentések alapján feltérképezik a legális vagy illegális gyűlések helyeit. a mecsek rengetegében számos olyan öreg fa, tisztás, régi forrás van, amelyekhez egy-egy munkásmozgalmi találkozó vagy május elseji ünnep emléke fűződik. a mecseki erdőgazdaság dolgozóinak segítségével rendbehozzák, parkosítják ezeket a helyeket és - a tanácsköztársasági évforduló alkalmából - emléktáblával jelölik meg. a népfrontbizottság elhatározta, hogy felújítja a régi mecseki majálisokat és kirándulásokat szervez a történelmi nevezetességű helyekre./mti/

..

bb. 18. cellulóz-nyárendők a jászságban

vid-fm/mné/ká/gy/la

1969. január 8.

a hazai papíripar fontos alapanyagát, a cellulóznyárt nagy területeken telepítik a jászság mezőgazdasági termelészövetkezetei. a jövedelmező, és fontos népgazdasági érdekeket szolgáló fafajtaival több mint félezer holdat ültettek már be. az értékes fa szereti a jászság melegebb, homokosabb talaját, ezért a múlt évben mintegy kétszáz holddal növelték a cellulóznyár övezetét, és 1969-ben újabb háromszáz holdon telepítik. a jászberényi vörös csillag termelészövetkezetben 338 hold földet hasznosítanak a gyorsan növekvő és jó hasznot hozó fával. az idén negyven holdat telepítenek az erdőgazdaság segítségével. a jászfényszaru lehel kürt tsz is él azzal a lehetőséggel, hogy a cellulóznyár telepítéséhez nem kell külön művelési ág változtatási engedély. erdősitett területét az idén száz holdra növeleti./mti/

..

8.55/gy

- 13 -

902 mel'

bb. 19. képzőművészeti pályázat dunaujvárosban - irodalmi pályázat székesfehérvárott

vid-fm/mné/ká/gy/la

1969. január 8.

a dunaujvárosi tanács felszabadulásunk 25., valamint a városlapítás 20. évfordulója tiszteletére a városban letelepedett képzőművészek részére pályázatot írt ki az évfordulók jelentőségét kifejező alkotások készítésére. a legjobb szobrász-, festő-, grafikus-, kisplasztikai, kerámia- és zománc-művészeti alkotások beküldőit összesen 51 000 forinttal jutalmazzák. a pályadíjakat nyert műveket bemutatják a dunaujvárosi képzőművészek idei őszi tárlatán.

a székesfehérvári városi tanács ugyancsak a felszabadulás 25. évfordulójára novellapályázatot hirdetett. a díjnyertes műveket megjelentetik.

a jubileum tiszteletére meghirdetik a dunántúli gyermekrajzpályázatot is./mti/

bb. 20. kilencmillió forint az alsótiszavidék árvízvédelmére

vid-kz/tné/ká/gy/la

1969. január 8.

kilencmillió forintot költ az idén az alsó-tiszavidéki vízügyi igazgatóság árvízvédelemre és folyószabályozásra. a legnagyobb szabású munka a tiszai dűcs községe érintő szakaszánál történik. itt a folyó jobb partján három kilométer hosszúságban erősítik meg a gátat. megszüntetik a töltés padkáit, s ezzel lehetőség nyílik a gyeptakaró gépi művelésére, rendszeres gondozására. ilyen módon olyan erős gyepszőnyeg képződik, amely jól védi a gátat az árhullám romboló hatásával szemben. a tiszai csanyteleki vonalán az idén másfélmillió forintot fordítanak az együttesen 30 millió forintos költséggel megvalósuló, s több évig tartó szabályozásra. a leszakadt, omladékos mederszakaszokon rőzsészőnyegeket süllyesztenek a vízbe és terméskövekkel erősítik meg a partot. ezzel elejét veszik annak, hogy a víz sodrása tovább rombolja a partot./mti/

9.05/gy

909 Juli

- 14 -

bb. 21. badacsonyi szőlővessző olaszországba - megkészszerzte nyereségét a badacsonyvidéki állami gazdaság

vid-kz/tné/ká/gy/la

1969. január 9.

megkészszerzte - 15 millió forint fölül emelte - évi nyereségét 1968-ban a badacsonyvidéki állami gazdaság. a kiemelkedő eredményeket a gazdaság vezetőinek véleménye szerint az új gazdaságirányítási rendszerben adott jobb lehetőségeknek köszönhetik. az önálló vezetési rendszer egyik első intézkedése a termelési eszközök gazdaságosabb kihasználására ösztönző takarékosági prémium bevezetése volt. ezzel a kezdeményezéssel magyarázzák, hogy a termelési költségeket 1968-ban hatmillió forinttal sikerült csökkenteni. jól kihasználták az új értékesítési lehetőségeket is. gyümölcsfa iskolák termékeit teljes egészében bizományi üzletkötéssel értékesítették. az állami gazdaságok kereskedelmi irodájának segítségével új piacokra törtek be. első ízben szállítottak szőlőszaporító anyagot olaszországba, győrórcserjét az nsz-kba és több mint száz ezer rózsabokrót jugoszláviába. fontos szerepe volt az 1968. évi eredményekben annak is, hogy megfelelő partneri kapcsolatokat sikerült kialakítani az állami pincegazdasággal. a badacsonyi borvidék szine-ját adó állami gazdasági borokat magas felárrel vette át az állami pincegazdaság./mti/

bb. 22. megkezdődött a zala „gesztenyeprogram”,

vid-fm/mné/ká/gy/la

1969. január 8.

a legnagyobb szelidgesztenyések jelenleg is zala megye lankás dombvidékén és göcsej erdőrengetegében található. a gesztenyefa-állomány azonban az utóbbi évtizedekben leromlott, ezért meghatározták, hogy a legnépesebb hazai fajtákból összefüggő gesztenyészőlőket alakítanak ki a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan, erősen dombos területeken. a „gesztenyeprogram”, lényegében megkezdődött. elültették az első négyszáz kiló gesztenyét, amelyet a kertészeti kutató intézet szakemberei szelkáltak. a kikelet cserjék csak a lányok lesznek, amelyeket két éves korban szemeznek.

folyt. köv./

9.15/gy

919 Juli

- 15 -

bb. 22. / megkezdődött.... folyt./ gy

a megye területén 71 termelőszövetkezet összesen 7 814 holdat telepít be, az így kinemesített gesztenyével. az első telepítésekre 1971. őszén kerül sor, s a munkát 1977. végéig be is fejezik. összesen nyolcmillió nemesített gesztenyecserjét ültetnek el./mti/

..

bb. 23. víztározó a mecsek gyomrában

vid-kz/tné/ká/gy/la

1969. január 8.

duzzasztásos víztározó rendszert alakítanak ki a mecsek gyomrában a tetteye karsztforrás felhasználásával. a napi négyezer köbméter vízhozamu forrást még a századforduló előtt bekapcsolták a közműhálózatba. az évek során azonban túlszűrtől is szeszélyesnek bizonyult. volt olyan év, amikor a csapadéktól függően hárommillió köbméter vizet adott, s ennek javarésze hasznosítatlanul folyt el, de előfordult az is, amikor az évi hozama a 200 ezer köbmétert sem érte el. a víztározó rendszer terveit készítő szakemberek a mecseket olyan zárt edénynek tekintették, amelynek egyetlen nyílása a tetteye forrás. ez az elképzelésük a hegy adottságain alapszik. a mecsek déli vízgyűjtő területén a csapadékvíz ugyanis éppen azért lép ki kizárólag a tetteye forráson, mert a karsztot nyugati és keleti oldalról jó vízzáró közegek határolják. a hegy belsőjét pókhálószerűen kisebb-nagyobb kavernák, barlangok szövik át. zsilipkapuk építésével ezekben fogják fel a vizet, hogy aztán később a szükségletnek megfelelően csapolhassák meg a különös víztározót. a tetteye-forrás vizének szabadban történő összegyűjtésére 300 ezer köbméteres tározóra lenne szükség, s ennek építési költsége nem állna arányban a hasznosítható vízzel. a földalatti tározás megoldása viszont csak körülbelül 200 ezer forintot igényel. kivitelezése rövidesen megkezdődik, s a tervek szerint 1970-ben fejeződik be. a duzzasztásos tározó rendszer kiépítését fontos kísérletnek is tekintik: új és kevésbé költséges módszere lehet a hegyi települések ivóvízellátásának./mti/

..

bb. 25. hét új kut zalaegerszeg vízellátására

vid-fm/mné/ká/gy/la

1969. január 8.

az északzalai víz- és csatornamű vállalat hét bővízü kut furását fejezte be zalaegerszeg határában. a kutak bekapcsolásával a vízműrendszerbe hosszabb időre megoldódik a város vízellátása./mti/

9.25/gy

- 16 -

9.25/gy

9.25/gy

9.25/gy

bb. 24. komplex program a szolnok megyei hőforrások hasznosítására
vid-kz/tné/ká/gy/la

1969. január 8.

nem használják ki eléggé szolnok megyében az olajipari kutatófurások „melléktermékeként”, feltárt hőforrások vizét. a megyei tanács az országos balneológiai intézet szakembereinek bevonásával megvizsgálta a helyzetet, s komplex hasznosítási tervet készített. a tét meglehetősen nagy: évente ugyanis mintegy 5 000 vagon magas kalóriájú kőszénrel egyenértékű energia megy veszendőbe a hőforrások kihasználatlansága miatt. az elképzelések szerint jászapátiban nagy üvegházat építenek, tisztán bővíti a fürdőt, cserkeszöllőn a máris híres gyógyhatású fürdő táplálásán kívül a termelőszövetkezet géptelepén is felhasználják majd a melegvizet./mti/

..

bb. 26. r. samzsanovának,

j/ilk nk

1969. január 8.

a szovjet baráti társaságok szövetsége kazah tagozata elnöknének vezetésével küldöttség érkezett budapestre, az áprilisban megrendezésre kerülő kazah kulturális napok programjának megbeszélésére. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren kiss lászló, az mszt titkára és a társaság több vezető munkatársa fogadta. ott volt i. i. bagyul, a budapesti szovjet nagykövetség első titkára is./mti/

..

9.46/ilk

- 17 -

9.46/ilk

9.46/ilk

bb. 27. meghalt balogh józsef

lk/1 l hk

1969. január 8.

balogh józsef, a párt régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa 71 éves korában elhunyt. balogh józsef 1929-től vett részt a mozgalomban, 1931-től a párt sorai-ban harcolt. először az illegálisban működő kommunisták ka-nadai pártjának tagjaként, majd 1937-től a párt magyar szek-ciójának főtitkára volt. 1947-ben a pártközpont hívására hazatért Magyarországra és ettől az időtől mint a magyarok világszövetségének főtitkára, később mint elnökségi tagja te-vékenykedett haláláig. temetéséről később intézkednek.

mszmp 12. kerületi bizottsága
magyarok világszövetsége
magyar partizán szövetség

/mti/

bb. 28. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

lk/1 l hk

1969. január 8.

szerdai ülésén döntött arról, hogy a fővárosi tanács 1969. évi első ülését január 28-án tartja meg.

a tanácsülés napirendjére javasolja: a fővárosi tanács 1969. évi városfejlesztési tervjavaslatának - és költségveté-sének megtárgyalását, valamint a fővárosi tanács és végrehaj-tó bizottsága és a fővárosi népi ellenőrzési bizottság 1969. első félévi munkatervének megbeszélését. /mti/

--

- 18 -

10.47/1 l

10.2.20

bb. 29. dr. bognár józsef,

il lk/zs/hk

1969. január 8.

a kki elnöke berlinbe utazott a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság 1969. - 1970. évi kulturális és tudományos együttműködési munkatervének aláírására. /mti/

--

bb. 30. üzemi baleset

j/zs/1 l hk

1969. január 8.

zuglóban, a szőnyi ut 32 szám alatti élelmiszer- és ve-gycikkeket csomagoló vállalatnál gulyás szabó istván 34 éves raktári munkásra rázuhant egy elektromos targonca, amelyet szabálytalanul emeltek le a tehérgépkocsiról. a szerencsétlen ember olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás köz-ben meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

--

bb. 31. közlekedési balesetek

józs/1 l hk

1969. január 8.

a 2. kerületben a szilágyi erzsébet fasor 16. szám előtt so ly mosi Antal 53 éves nagykovácsi lakos felugrott egy mozgó 63-as villamosra. a lépcsőről visszaesett és a kerekek halál-ra gázolták.

a 20. kerületben a határ ut - nyári pál utca torkolatánál tejsán sándor 20 éves gépkocsivezető, halásztelki lakos te-hergépkocsival elmulasztotta a kötelező megállást és elütötte hunyadi jános 10 éves iskolai tanuló. a kisfiut életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. a tehérgépkocsi-vezető ellen eljárás indult.

a 18. kerületben a nagykőrösi ut és eke utca keresztező-désénél pálfai istván 49 éves diszpécser személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és elütötte kantás józsefné 80 éves nyugdíjas budapesti lakost. az idős asszonyt súlyos sérü-léssel szállították kórházba. a személygépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

a 14. kerületben az erzsébet királyné útján botos istván 50 éves nyugdíjas szabálytalan helyen, figyelmetlenül ment át az uttesten és elütötte egy személyautó. a mentők súlyos sérü-léssel szállították kórházba. /mti/

--

12.09/1 l

12.2.20

13.2

- 19 -

bb. 32. nagyobb vállalati önállóság, rugalmasabb ügyintézés -
kedvezően alakulnak a mezőgazdasági szerződéskötések

i jf/1/1e/gy/hk

1969. január 8.

az elmúlt év utolsó hónapjában és az újév első napjaiban kedvezően alakult a mezőgazdasági felvásárlás és szerződéskötés helyzete. a területi tsz szövetségek és a termeltető és felvásárló vállalatok jóelőre megállapodtak a szerződések alapfeltételeiben és a szabad megállapodások tárgyában kialakult viták is a felek megegyezésére zárultak le. a szerződéskötések meggyorsításában fontos szerepe van annak is, hogy a szerződötető vállalatok széles körben élnek a nagyobb önállóság lehetőségeivel és a termelőkkel folytatott tárgyalásokon az ügyintézés jóval rugalmasabb.

a gabona tröszt vállalatai december végéig csaknem kétmillió tonna kenyérgabonát vásároltak fel, s az idei termésből megközelítően 1,1 millió tonna kenyérgabonára szerződtek le. sörárpából 32 000, napraforgóból 40 000, borsból pedig 5 400 tonnára szóló megállapodást írtak alá, amely az idei ellátás szempontjából biztató eredménynek számít. a cukorgyárak is megállapodtak a termelőkkel az „üzlet”, feltételeiben. idei 180 000 holdas előirányzatukból az elmúlt év végéig 160 000 holdra szerződtek le, a 20 000 holdas különbözetre nézve a termelőkkel még télen létrejön a megállapodás. a magyar dohányipar 37 000 holdas előirányzatából már 32 000 holdra talált „fedezetet”, és a hiányzó ötezer holdra is rövidesen megkötik a szerződéseket. a magyar állami pincegazdaság vállalataitól érkező jelentések is arról tanuskodnak, hogy idén is egyenletes ellátásra lehet számítani: a vállalatok az év végéig hozzávetőleg 1,57 millió hektoliternyi egyszer fejtett bornak megfelelő mennyiségű szőlőt, mustot és bort vásároltak fel. a pincegazdasági vállalatok 1,7 millió hektoliter borra kötöttek szerződést.

a konzervgyári szerződéskötők sem tétlenkedtek ezekben a napokban. a vállalatok az 585 000 tonna zöldség felvásárlására szóló szerződési előirányzatot teljesítették. gyümölcsből 83 430 tonna átvételére kötelezték magukat. ez a mennyiség jóval meghaladja az 1968. évi felvásárlás mértékét.

/folyt. köv./

12.20/gy

1281 szelvény

13.2

- 20 -

bb. 32. / nagyobb vállalati.... 1. folyt./ gy

a mék-vállalatok a szerződéskötések feltételeinek tisztázása után burgonyából az elmúlt év végéig 160 000 tonnára, zöldségből pedig 387 000 tonnára kötöttek termelési szerződést. ezen a téren az elmúlt év azonos időszakához képest hozzávetőleg 15 százalékos a lemaradás. ennek oka, hogy a szerződéskötés feltételeinek megtárgyalása a termelő és a termeltető felek között jelentősen elhúzódott. a burgonya-, illetve zöldségtermesztésre szóló szerződéskötések üteme az új év második felében országszerte nagymértékben meggyorsult./mt1/

bb. 33. okisz-interag autószerződések és töltőállomások létesülnek

i sl/tr/1e/gy/hk

1969. január 8.

az okisz és az interag Rt. elhatározta, hogy üzemanyag-töltő állomással felszerelt gépkocsiszerződéket létesít budapestben és több vidéki városban. mindenekeelőtt a turistáknak szánják az új létesítményeket, amelyek különleges kívánságoknak is eleget tudnak tenni. a szerződésekben karbantartást és futójavítást vállalnak, s olyan alkatrészekkel is tudnak majd szolgálni, amelyekből hazánkban intézményesen még nem biztosított az ellátás. rendelkezésre állnak majd például a citroen, a bmw és peugeot kocsik alkatrészei is, ezeket a megürt utján importálják. az abroncsokat a chemolimpex szerzi be számukra külföldön. létrejött a megállapodás a shell céggel is, amely a mineralimpex közreműködésével a kenőanyagot szállítja. a benzin itthon készül, de ugyancsak a shell receptje alapján.

egyelőre tíz szerviz- és töltőállomást helyeznek üzembe, valamennyinek a komplett berendezését külföldről rendelték meg. az építkezések február elején kezdődnek, s az első szervizt május első felében, a többi gyors egymásutánban az év július elejéig adják át. budapestben a bartók béla ut és a tétényi ut, a soroksári ut és a hentes utca sarkán, továbbá a bécsi uton, vidéken pedig szántódon, balatonfüreden, miskolcon, pécsen, debrecenben, szegeden és veszprémben létesül okisz-interag szerviz és töltőállomás.

/folyt. köv./

12.30/gy

1284 szelvény

13.2

- 21 -

bb. 33. /okisz.... folyt./ gy

hasonló állomás az interag vállalkozásában jelenleg egy működik, mégpedig a mészáros utcában, itt azonban csak külföldi devizával lehet fizetni. az új állomásokon a forint lesz a fizetőeszköz, az árak azonban valamivel magasabbak lesznek, mint másutt. az állomásokat éjjel-nappal és ünnepnapokon is nyitvatartják. a tapasztalatok alapján döntenek majd további szervizek és töltőállomások létesítéséről./mti/

--

bb. 36. aranylakodalom kaposvárrott

vid-kz/ká/gy/hk

1969. január 8.

szerdán kaposvárrott a noszlopy gáspár utca 12. számú házban aranylakodalomát ülte családja józsef és felesége. két lányuk, öt unokájuk és hat dédunokájuk köszöntötte őket nagy szeretettel./mti/

--

bb. 35. a jeges duna miatt az alföld „vendégterülete,, lett a baranyai mohácsi sziget

vid-kz/ká/gy/hka

1969. január 8.

a duna „jégszönyege,, elérte mohács térségét. leállt a kompjárat, megszűnt a közvetlen összeköttetés a két part, mohács város és a szemközti sziget között. ezzel a közigazgatásilag egyébként dunántulhoz - baranya megyéhez - tartozó hatezer lakosú mohácsi-sziget átmenetileg az alföld - bács megye - „vendégterülete,, lett. onnan látják el a boltokat napi-cikkkel. tartós fogyasztási cikkekről előre gondoskodtak. másfél millió forint értékű árut szállítottak a szövetkezeti boltokba, ami azt jelenti, hogy mintegy három hónapig elegendő élelmiszer és rosvidáru tartalékkal rendelkeznek. tejjel a termelőszövetkezetek látják el a családokat minden faluban. friss kenyeret és más könnyen romló élelmiszert viszont bajáról és nagybaracskáról kapnak a szigeti lakosok. az egészségügyi szervek, körzeti orvosok ugyancsak elegendő gyógyszert tartalékolnak erre az időszakra. azokat, akik kórházi ápolásra szorulnak, bajára szállítják, amíg jég választja el mohácsot és a szigetet./mti/

--

12.45/gy

- 22 -

1302 Loh

1314

bb. 34. felújították az egyházhetyei kastélyt

vid kz/ká/1 l hk

1969. január 8.

berzsenyi daniel szőlőfalujában - egyházhetyén - a volt földesuri kastélyt amely a felszabadulás óta áll a művelődésügyi szolgálatában. egymillió forintos költséggel felújították: hat tantermet, szertárat, politechnikai műhelyt, napközi otthont, konyhát, ebédlőt, pedagógus-lakást alakítottak ki benne. a felújított kastélyt szerdán, az új év első tanítási napján, vették birtokukba az egyházhetyei általános iskolások./mti/

--

bb. 37. csemege-, centrum- és butoráruház zalaegerszeg központjában

vid kz/ká/1 l hk

1969. január 8.

modern csemege áruház a lapozását kezdték meg szerdán zalaegerszeg belvárosában. a hatszázhetvenhárom négyzetméter alapterületű áruház építése több, mint négy millió forintba kerül. önkiszolgáló rendszerben működik majd. az építkezéssel egy nagy áruház-komplexum kialakításának első üteme kezdődött meg. a következő években ugyanis több vállalat anyagi hozzájárulásával társulásával centrum áruházat, majd butoráruházat, valamint szolgáltató házat építenek ugyanazon a területen./mti/

--

bb. 39. két új iskola nógrád megyében

vid kz/mné/ká/1 l hk

1969. január 8.

két új iskola népesedett be nógrád megyében a karácsonyi szünet utáni első tanítási napon. szécsényben a már december közepére elkészült 8 tantermes gimnáziumot vették birtokukba a középiskolások. ebben az új tanintézetben kap majd helyet nógrád megye első - március 21-én megnyitott - pedagógiai muzeuma is. salgótarjánban 16 tantermes új gimnáziumban kezdődött meg az oktatás. ugyanott pedagógus könyvtárat is átadtak rendeltetésnek./mti/

--

- 23 -

12.50/1 l

1302 Loh

1314

bb. 38. jugoszláv és csongrád megyei mezőgazdasági üzemek együttműködése

vid kz/mné/ká/1 l hk

1969. január 8.

Szerdán szegeden a megyei tanács székházában ülést tartott a magyar agrártudományi egyesület csongrád megyei szervezete. Mint az ülésen többek között rámutattak, a megyei szervezetnek eredményes és tartós együttműködést sikerült kialakítania több csongrád megyei és határmenti jugoszláv mezőgazdasági üzem között. Jugoszláv tudományos kutatók szegeden tartottak előadásokat a hazánkban elterjedt jugoszláv kukoricafajták legjobb termelési módszereiről, a csongrád megyei szakemberek pedig az állattenyésztés és a zöld-ségtermelés terén szerzett tapasztalataikról számoltak be szabadkán.

Csongrádban 1960. óta mintegy 5 000 holdon telepítettek nagyüzemi szőlőültetvényeket, s ugyanekkora területen gyümölcsösöket. Ezek már termőre fordultak. Az ülésen állást foglaltak amellett: a szervezet fontos feladata, hogy elterjessze a nagyüzemi ültetvények művelésének legkorszerűbb, leggazdaságosabb módszereit. A hagymatermelés fejlesztését ugyancsak az elsődleges tennivalók közé sorolták. A cél az elavult kisüzemi termelési módszerek megszüntetése, gyakorlatilag a fűszernövény ültetésének művelésének és szedésének gépesítése./mtl/

--

bb. 40. időjárás jelentés

1 l lk

1969. január 8.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 12 óra 35 perckor:

dél-nyugat felől havazás

Közép-európában és kelet-európa nagy részén tovább tart a hideg, derült, csendes időjárás. Ma hajnalra általában mínusz 10, többfelé mínusz 20-25 fok alá süllyedt a hőmérséklet.

/folyt.köv./

13.00/1 l

1332

1332

- 24 -

bb. 40. / idő ... folyt./ 1 l

Észak- és nyugat-európában az óceáni levegő egymást követő enyhébb és hűvösebb hullámainak hatására folytatódik a változékony, többfelé szeles, csapadékos időjárás. Ugyanakkor szárazföldünk déli részeinek időjárásában jelentős változás következett be. A földközi-tengeren keresztül Afrika felől meleg levegő áramlik észak felé, ennek következtében Olaszországban többfelé esik az eső, a pó-síkságon havazik.

Hazánkban kedden a dunántúli nyugati felén borult volt az ég és szállingózott a hó. Az ország többi részén napos, hideg idő volt. A hőmérséklet napközben mínusz 2 - mínusz 7 fokig emelkedett. Mára virradó éjszaka a borult nyugati megyékben csak mínusz 7 - mínusz 11, máshol általában mínusz 11 - mínusz 16, a tiszántúlon és északkeleten helyenként mínusz 16 - mínusz 19 fokig hűlt le a levegő. Ma délelőtt a nyugati megyékben továbbra is borult volt az ég, néhány helyről hódara-hullást jelentettek. Máshol derült, párázó idő volt, Miskolc és Debrecen környékét köd borította. A hőmérséklet 11 órára csak mínusz 6 - mínusz 11 fokig emelkedett. Budapestén kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 3,7 fok volt, 3,2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

Ma Budapestén a hőmérséklet 12 órakor mínusz 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, a lig változik.

Várható időjárás csütörtök estig: szerdán a nyugati határvidéken borult ég volt. Hószállingózással, hódarával, az ország többi részén derült idő. Csütörtökön dél-nyugat felől megnövekvő felhőzet, elsősorban délen és nyugaton havazással. Időnként megélnékülő délkeleti, déli szél. Főként az északkeleti megyékben köd. A hideg idő tovább tart. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton mínusz 7 - mínusz 12, máshol mínusz 13 - mínusz 18, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön mínusz 3 - mínusz 8 fok között. A tartósan ködös helyeken mínusz 10 fok körül

a Duna vízállása Budapestnél 116 centiméter./mtl/

--

13.05/1 l

1332

1332

- 25 -

bb. 41. meghalt huszti pál ujságíró

i jf/tr/ie/gy/hk

1969. január 8.

huszti pál ujságíró, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium tájékoztatási főosztályának helyettes vezetője 47 éves korában hosszú szenvedés után szerdán elhunyt. temetéséről később intézkednek.

mezőgazdasági és élelmiszerügyi
minisztérium

/mti/

bb. 42. pályaválasztási és munkapszichológiai tanácsadót nyitnak komárom megyében

vid-kz/ká/gy/hk

1969. január 8.

pályaválasztási és munkapszichológiai tanácsadó szervezését kezdték meg Komárom megyében. a tanulóifjúság köréből mintegy 15 000 új munkásra számítanak 1971-ig. a megyében jóformán ez az egyetlen munkaerőforrás ezért nagyon fontos, hogy a fiatalok megtalálják az adottságaiknak legmegfelelőbb hivatást, s ugyanakkor az igényekhez igazodó képzést is kapjanak. elsősorban ennek az összehangolása lesz a feladata az új intézménynek. az állomás a tervek szerint fiataloknak segít a pályaválasztásban; munkapszichológiai tanácsokat is adnak az üzemeknek. ilyen kettős feladattal ez lesz az országban az első vidéki tanácsadó. máris több üzem ajánlott szerződést az új intézménynek olyan tanácsadásra, amely a megfelelő „szocialista klíma”, kialakítását segíti majd elő. a tanácsadó munkatársai megvizsgálják majd, milyen tárgyi és személyi feltételekkel lehet tovább növelni a dolgozók munkakedvét. speciális feladatokra is vállalkoznak. így pl. felkutatják, hogy az adott munkahelyen hogyan lehet a balesetek számát csökkenteni. a március végén megnyitott tanácsadót a legkorszerűbb vizsgálati eszközökkel szerelik fel. /mti/

bb. 43. 1970-re tervezett szinten a kenyérgabona és élőhus értékesítés komárom megyében

vid-kz/tné/ká/gy/hk

1969. január 8.

a komárom megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának összesítése szerint már 1968-ban az 1970-re tervezett szinten alakult komárom megyében a kenyérgabona és az élőhus értékesítés.

/folyt. köv./

14.10/gy

el 1424

- 26 -

bb. 43. / 1970-re tervezett.... folyt./ gy

az eredményben a kormány üsztönző gazdaságpolitikai intézkedéseinek jó hatása, illetve a termelési kedv növekedése realizálódott. a háztáji gazdaságokban például a korábban átlagos évi 1000 - 1200 helyett 1968-ban több mint 4000 sertést vásároltak fel. a megyében megindult a nagyszabású sertésenyésztés-fejlesztési program megvalósítása. ennek első eredményeként a megye közös gazdaságai együttesen sertésből 11 ezer darabot, vágómarhaból pedig csaknem 100 vagonnal többet értékesítettek, mint a megelőző évben. az intenzív tenyésztés térhódítását jelzi, hogy a baromfi-hus értékesítés ugyancsak 100 vagonnal emelkedett az 1967. évihez képest. összességében a megye több mint 1200 vagon élőhussal járult hozzá tavaly az ország ellátásához. a teljesítmény értékét jól mutatja az az adat, hogy még az 1970. évi tervben is csak 950 - 1000 vagonnyi élőhus értékesítéséval számoltak. kenyérgabonából az 1970-re tervezett 2600 vagon helyett már 1968-ban 2800 vagonnal értékesítettek a megyében. /mti/

bb. 44. favágók a havas bükken

vid-kz/ká/gy/hk

1969. január 8.

a keletbükki állami erdőgazdaság mintegy 80 ezer hektáros erdőségeiben a kemény téli hidegben is 50, motoros fűrésszel felszerelt brigád dönti és darabolja a félévszázados fatörzseket. különösen nehéz munkát végeznek a havas bükkfennsíkön dolgozók. a tíz foknál hidegebb időjárás kemény próbára teszi őket. kálóriaszükségletük, mivel a metsző szélben, fagyban igen nagy a szervezet energia vesztesége, meghaladja a 3500-at. munkájukat tudományos megfigyelésekre alapozott szervezett elosztásban végzik. két órai fűrészkézeltés után két órát könnyebb munkával töltenek, hogy a szervezetük regenerálódjon. az erdőgazdaság a bükki falvakból reggel és munka végeztével gépkocsival szállítja a vágásterületekre az erdei munkásokat. állandóan forró teát kapnak, s valamennyiüket ellátták bőrből készült kéz és térdvédővel. /mti/

14.15/11

- 27 -

el
1424
1410/gy

bb. 45. elkészítik a nyiregyházi tanyavilág távlati fejlesztési tervét

vid-kz/ká/gy/hk

1969. január 8.

a tanyai települések kommunális, kulturális és egészségügyi helyzetéről, fejlesztéséről tárgyalt szerdai ülésén a nyiregyházi városi tanács végrehajtó bizottsága megállapította, hogy bár a külterületi lakosság ellátása összehasonlíthatatlanul jobb, a felszabadulás előttinél, még mindig számottevően elmarad a községi, városi lakosságétól. a helyzetet csak nehezíti az a változás, amely nyiregyháza iparosítása nyomán a lakosság összetételében bekövetkezett. egyes tanyákon alig van néhány iskoláskorú gyermek, másutt a beköltözés miatt megnövekedett létszámuk. ezért a végrehajtó bizottság korcsoportok szerinti felmérésre adott utasítást. ennek alapján készítik el a külterületek távlati fejlesztési tervét. külön vizsgálat alapján döntenek arról, hogy újabb tanyai kollégium építésével vagy a külterületi iskolák bővítésével oldják-e meg a felsőtagozatos tanulók magasabb szintű oktatását./mtl/

--

bb. 46. összeütközött egy személy- és egy motorvonat - egy halott

hmé/zs/lk hk

1969. január 8.

kungyalu-alsó és kunszentmárton között szerdán reggel összeütközött a szolnok-hódmezővásárhely között közlekedő személyvonat a szentes-lakitelek között közlekedő motorvonattal. a baleset következtében a motorvonat vezetője, lendvai károly, 53 éves szentesi lakos sérülésébe a helyszínen belehalt, a motor-kocsi megrongálódott. az utasok közül senki sem sérült meg.

a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a balesetért a személyvonat mozdonyvezetője, szilágyi jános, 47 éves szegedi lakos felelős, mert a kunszentmártoni elágazás előtt figyelmen kívül hagyta a tilos jelzést, azon túlhaladt s így ütközött össze a szabályosan közlekedő motorvonattal, a szolnok megyei rendőrfőkapitányság szilágyi jánost előzetes letartóztatásba helyezte és a baleset ügyében a vizsgálatot folytatja./mtl/

--

14. 33/11

- 28 -

15. 15. Dm

bb. 47. csont nélküli csirke

vid kz/ ká/lk hk

1969. január 8.

különleges megrendelést kapott egy japán cégtől a baromfiipari országos vállalat: az ügyfél az ízletes magyar pecsényecsirkét kicsontozva kérte. az új feldolgozási eljárást - a vevő teljes megelégedésére - a vállalat kecskeméti gyárában oldották meg. a kicsontozott csirkéből az év első negyedében 15 vagonnal szállítanak a távoli országba.

a korai, rántani való csirke feldolgozásával egyidőben megkezdődött a tojásszezon. a tavalyinál többet, összesen 100 millió tojást várnak az üzem körzetéhez tartozó apróiparüzemektől. a friss tojást részben a hazai fogyasztókhoz továbbítják, részben svájcba, a szovjetunióba, csehszlovákiába és ausztriába exportálják./mtl/

--

bb. 49. éjjel-nappali szolgálat másfél millió tenyészponty megmentéséért biharugrán

vid kz/ká/lk hk

1969. január 8.

a körös-völgy volt szerdán hazánk leghidegebb tája. a biharugrai halgazdaságban, ahol másfél millió továbptenyésztésre szánt némesponty ivadékot, valamint nagy mennyiségű áruhalat tartanak erősen lefagytak a tavak. a halászok száznál több láket vágtak a jégszezon, a szilipeknél pedig éjjel-nappali ügyeletet tartanak, hogy állandó friss víz adagolással oxigénnel dúsítsák a halak életterét. a téli halászás sem szűnhet: naponta küldenek egy-egy vagon élőhalat hazai, illetve külföldi piacra./mtl/

--

bb. 50. elhunyt csukás ottó építész

ksb/lk/10/lk hk

1969. január 8.

rövid szenvedés után 57 éves korában elhunyt csukás ottó építész, az építésügyi-és városfejlesztési minisztérium miniszteri tanácsadója, aki a felszabadulás óta nagy hozzáértéssel és kitűnő szervezőkészséggel vett részt az építésügy legnehezebb feladatainak megoldásában, mind az évm-ben, mind korábbi munkahelyén, az országos tervhivatalban.

az utóbbi négy évben a moszkvai kgt székház építkezésének magyar vonatkozású munkáit irányította, koordinálta. munkásságát széles körben ismerik, becsülik - rendkívül sokat tett a magyar építészek és építőmunkások hírnevének nemzetközi megbecsüléséért.

temetése január 14-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben

építésügyi és városfejlesztési minisztérium.

Atl/

--

15. 15. Dm

- 29 -

bb. 51. halálos közlekedési balesetek

hná/ze/gy/hk

1969. január 8.

Székesfehérvárott motnár József, 24 éves gépkocsivezető a budapesti szállítási vállalat tehergépkocsijával elütötte özv. fehérvári mártonné, 89 éves háztartásbeli, székesfehérvári lakost, aki a kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt. a baleset körülményeinek és a felelősség megállapításának vizsgálata folyamatban van.

cegléd határában a jeges, sikos úton figyelmen kívül kerékpározott Gyura Sándor, 62 éves ceglédi lakos. kerékpárjával az úttesten felborult és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

bb. 48. a szakszerűtlen ételkészítéstartósítás okozta a tömeges ételmérgezést cseréti - valamennyi gyermek egészségesen visszatért az otthonba

vid-fm/ká/gy/hk

1969. január 8.

a pécsi gyermekklinika és a megyei gyermekkórház szerdán közölte: a cseréti gyermekotthonban történt ételmérgezés következtében megbetegedett harminc kislány és leány meggyógyult és valamennyien visszatértek a gyermekotthonba.

Dr. Szűcs Endre, a köjfői megyei igazgató-főorvosa az mti munkatársának a következő tájékoztatást adta a helyszíni és laboratóriumi vizsgálatok eredményeiről: a megbetegedést colifertőzés okozta, amelyet a cseréti gyermekotthonban szakszerűtlenül végzett ételkészítéstartósítás idézett elő. az intézetben házi sertésvágás alkalmával különféle töltelékárut - diosznásajt, hurkát - készítették. mivel a tartósítást - helytelenül - meleg füstben végezték, a baktériumok ahelyett, hogy elpusztultak volna, inkább kifejlődtek. az volt a szerencse, hogy az egyszerűbb, kevésbé veszélyes colli okozta a bajt. így a vasárnap esti fogyasztás után bekövetkezett ételmérgezést viszonylag könnyen átvészelték a gyermekek.

a köjfői ügyet átadta a baranya megyei tanács művelődésügyi osztályának a mulasztók fegyelmi felelősségre vonására. /mti/

15.15/szb

- 30 -

15.15/Dm

bb 52. meghalt a hajdusoboszlói gázrobbanás egyik sérültje

vid fm-lm ká

1969. január 8.

a hajdusoboszlói leánygimnázium kollégiumában történt gázrobbanás következtében csizmadia katalin 27 éves tanárno és tornyai sándor 55 éves fűtő életveszélyesen megsérült. mindkettőjüket a debreceni orvostudományi egyetem klinikájára szállították. csizmadia katalin állapota változatlanul súlyos, tornyai sándor fűtő pedig - az orvosok erőfeszítése ellenére is - belehalt sérüléseibe.

a gázrobbanás ügyében a rendőrség műszaki szakőrök bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

bb 53. rekord vaddisznó-teríték gemencen

vid fm-lm ká

1969. január 8.

kiemelkedő vadászati eredményt értek el a gemenci erdőben: négy puskás két és fél napos hajtóvadászaton 74 vaddisznót terített le. a vadász-ésákmány értékét kapitális vadkanok is növelik.

a szekszárd közeli levő híres rezervátumban mintegy 400 vaddisznót ejtettek el az 1968/69-es vadászati idényben. /mti/

bb 54. az idén kodály, wagner és offenbach műveit szólalettatják meg az aggteleki cseppkőbarlangban

vid fm-lm bs

1969. január 8.

szerdán megkezdtek a „téli nagyjavításokat”, hazánk egyetlen földalatti színháztermében, az aggteleki cseppkőbarlangban. az elmúlt években a „cseppkőbirodalom”, egyik hatalmas sziklaüregében ezer személyes nézőteret és színes reflektorokkal megvilágított színpadot alakítottak ki, ahol a nyári hónapokban nagy zenekarok, operanékesek közreműködésével hangversenyeket tartanak.

/folyt.köv./

15.40/lm

- 31 -

de

15.40/Dm

bb 54. / az idén kodály, ... 1. folyt./-ju

a borsod megyei idegenforgalmi hivatal és az országos filharmónia az idei évre is változatlan, színes zenei programot állított össze. a földalatti színházat május 25-én nyitják meg Offenbach, Orfeusz az alvilágban, című operájával. június 22-én két Wagner-operából mutatnak be részleteket, július 13-án Kodály „Budavári Te Deum”, című művét színelőadják meg és szeptember 21-én más szereplőkkel megismétlik Offenbach „Orfeusz...-át”, érdekessége lesz az operaelőadásoknak, hogy az énekesek a földalatti teremben - az idén először - jelmezben lépnek színpadra.

a most megkezdett „nagyjavítási munkákat”, március elejére fejezik be. /ati/

..

bb 55. jelentős fejlődés előtt a nukleáris energiatermelés - megkezdődött a három napos országos atomtechnikai ankét

t tz/gk-ju le bs

1968. január 8.

körülbelül 400 hazai szakember gyűlt össze szerdán a technika házában annak az országos atomtechnikai ankétnak a megnyitására, amelyet a néhezipari minisztérium és az országos atomenergia bizottság támogatásával az energiagazdálkodási tudományos egyesület rendezett. a három napos tanácskozáson részt vesz f. ovcsinyikov, a novovoronyezsi atomerőmű igazgatója és sz. nozsarova, az első bolgár atomerőmű építését irányító létesítményi főmérnök. az ndk első atomerőművének igazgatója, rambusch professzor írásban küldte el beszámolóját az ott szerzett tapasztalatokról.

az ankétot Varga István, a rendező egyesület főtájkára üdvözlő szavai után szilvási Géza néhezipari miniszterhelyettes nyitotta meg. utalt arra, hogy az atomerőművek a közelmúltban az energiatermelés, elsősorban a villamos energiatermelés jelentős, sőt a távolabbi lehetőségeket tekintve talán legjelentősebb formáivá léptek elő. amióta megszületett az elhatározás, hogy a szovjetunió segítségével Pakson megépítik az első magyar atomerőművet, hazánkban is új szakasz kezdődött az atomtechnika terén. az eddigi, főként kutató és kísérleti munka az atomenergia ipari hasznosításának problémáival bővült ki. ezért időszerű, hogy ez az első magyar atomtechnikai és atomenergetikai ankét most megteremtse a lehetőségeket a hazai szakemberek társadalmi összefogására, az eddigi eredmények felmérésére és a további feladatok kitűzésére.

/folyt. köv./

15.45/ju

-32-

bb 55. / jelentős fejlődés... 1. folyt./-ju

áttekintve az atomerőművek fejlődésének eddigi történetét, megállapította a miniszterhelyettes, hogy az atomenergia ma már a világ jelentős energiahordozói közé tartozik, és felhasználásának növekedési ütemét hosszú távon valószínűleg a gazdaságosság a lakosság szabja meg. igaz, hogy világviszonylatban ma a villamos energiának csak 1.5 százalékat termel az atomenergia felhasználásával - bár például Angliában már 11 százaléknál tartanak de 1970-re az atomerőművek részaránya a villamosenergia termelésében elérhetőleg megközelíti majd a 3 százalékot, s az arány a századfordulóra világátlagban is eléri a 35-50 százalékot.

az atomenergiára alapozott villamos energiatermelés arányait nálunk is természetesen a gazdaságossági megfontolások szabják meg - mondotta a miniszterhelyettes és megállapította, hogy a mi ilyen irányú terveinket reálisan csak a szovjetunióban folyó fejlesztésre lehet alapozni, részint mert ez a leggazdaságosabb megoldás, részint mert így nyílik arra, hogy kedvező, biztonságos, műszakilag és gazdaságilag a legkisebb kockázatot jelentő berendezéseket alkalmazzunk.

a mi viszonyainkat tekintve, a mai árak és a mai létesítmények figyelembe vételével az atomerőművek és a szénhidrogénekre alapozott erőművek önköltsége között nem nagy a különbség. igaz ugyan, hogy az atomerőmű létesítési költségei lényegesen magasabbak, de viszonylagos szegénységünk a hagyományos energiahordozókban mégis hosszabb távon szintén az atomerőművi energiatermelés jelentős fejlődését teszi valószínűvé.

a paksi atomerőmű tervezése és előkészítő munkálatai közepette - mondotta a miniszterhelyettes - igen jó együttműködés alakult ki a szovjet és a magyar tervező és üzemeltető szervek között. a novovoronyezsi atomerőművet már számos magyar küldöttség látogatta meg, s az ott szerzett személyes benyomások bizonyítják ennek az erőműtípusnak a kiforrottságát és üzembiztonságát.

/folyt. köv./

16.00/ju

16.00/ju

1402 Duj

-33-

bb 55. /jelentős fejlődés... 2. folyt./-lm

ezután kolos richárd professzor, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese vázolta fel az atomtechnika terén eddig kialakult nemzetközi kapcsolatainkat, amint megállapította, hazánk kulturális, tudományos és műszaki színvonala, tudósaink, mérnökeink és szakembereink képességei parancsolólag írják elő, hogy erőnkhez mértén kivesszük részünket abból az erőfeszítésből, amit minden nép kifejt az atomenergia békés célú felhasználásának sokoldalú fejlesztésében. munkánk azonban természetesen csak akkor lehet eredményes, ha egészségesen beilleszkedik a nemzetközi együttműködés kereteibe. ezt a cél szolgálják kormányzintű egyezményeink, többek között a szovjetunióval, a német demokratikus köztársasággal, csehszlovákiával, lengyelországgal, románíával, jugoszláviával és indiaival. kapcsolatainkat természetesen elsősorban a baráti szocialista országokkal, főleg a szovjetunióval kívánjuk fejleszteni, de súlyt helyezünk az együttműködésre minden más országgal is az egymás belügyeibe való be nem avatkozás, a diszkrimináció nélküli kölcsönösség és az atomenergia békés felhasználására irányuló törekvések síkján.

szorosak kapcsolataink - mondotta kolos richárd - a dubnai egyesített atomkutató intézettel, eddig mintegy száz magyar tudós és szakember dolgozott már dubnában és különböző hazai kutató intézeteink a dubnai laboratóriumokkal közösen vagy munkamegosztásban keresik egyik feladatok megoldását. kedvező nemzetközi együttműködés alakult ki a kgst illetékes állandó bizottságainak keretén belül is.

alapító tagja hazánk a bécsi nemzetközi atomenergia ügynökségnek is. az ügynökség felkérésére magyar szakemberek foglalkoztak például az atomerőművek gazdaságosságának kérdéseivel és szakértőkként működtek különböző országokban. 1958 óta több mint 120 kutatót és szakembert küldhettünk ki az ügynökség ösztöndíjasaként külföldi tudományos kutató intézetekbe. jelenleg körülbelül husz kutatási szerződésünk van a nemzetközi atomenergia ügynökséggel.

az ankét részvevői délután a központi fizikai kutató intézet reaktorfizikai tétel látogatást, majd csütörtökön reggel folytatják a tanácskozást./mti/

16.04/lm

- 34 -

16.12.1969

1900 Duj

bb 56. súlyosbították a dorogi barlangfosztogatók büntetését - a legfelsőbb bíróság ítélete

1 bc/tr-lm zs

1969. január 8

a legfelsőbb bíróság - fellebbezés folytán - egy természetvédelmi területet romboló banda ügyében ítélt.

ludányi józsef, büntetett előéletű esztergomi lakos fiatalok társaival többször is betört a védetté nyilvánított és lezárt sátorköpusztai és strázsa-hegyi barlangokba. a páratlan szépségű kristályképződmények nagy részét vandál módon elpusztították, a kutatók felszerelését ellopták, illetve felgyújtották. az esztergomi megyei bíróság ludányit a társadalmi tulajdon károsító rongálásért és lopással elkövetett tulajdon elleni büntetért, 8 hónapi szabadságvesztésre ítélte, társaira pedig több hónapi, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést rótt ki. a bíróság megállapítása szerint a vádlottak természetvédelmi törvénybe ütköző szabálysértést is elkövettek, ezért pénzbírsággal sújtotta őket.

a legfelsőbb bíróság megváltoztatta a megyei bíróság ítéletét: a különleges kristályképződmények rombolását nem szabálysértésnek, hanem büntettnék minősítette. ítéletében kiemelte: a vádlottak szinte egyedülálló kristályos képződményeket rongáltak meg oktanul. a képződmények kialakulása évmillió földtörténeti millió nyulik vissza, értéke tudományos szempontból felbecsülhetetlen, pusztulása pótolhatatlan veszteség. a barlangok népgazdasági fontossága is számottevő, mivel idegenforgalmi szempontból jelentős területen, a dunakanyarban alakultak ki. mérlegelte a legfelsőbb bíróság azt is, hogy a dorogi barlangkutatók 1959 óta dolgoznak az országos híró barlangok feltárásán, s önfeláldozó társadalmi munkájuk eredményének egy része most megsemmisült. mindezek figyelembevételével súlyosbította az első- és a másodrendű vádlott büntetését: ludányi józsefét másfél évi szabadságvesztésre, a fiatalok t. i. büntetését pedig 5 hónapról egyévi felfüggesztett szabadságvesztésre. /mti/

16.10/lm

- 35 -

16.12.1969

1900 Duj

bb 57. magyar dirigens is indul a mitropulosz-karmester-versenyen

1 ol/lk-lm zs

1969. január 8.

new york-ban január 13-23 között rendezik a már hagyományos dimitri mitropulosz nemzetközi karmester-versenyt. a találkozóon jancsovicz antal, a soproni zeneiskola igazgatója képviseli hazánk színeit. magyarországon ezuttal első ízben vesz részt a rangos vetélkedésben. a tehetséges fiatal magyar karmester csütörtökön indul new yorkba. /mti/

--

bb 58. gábor andor emlékmúzeum nyílik budapesten

1 ol/gk-lm zs

1969. január 8.

egykori lakásának falai között, a 14. kerületi zichy géza utca 8. szám alatt gábor andor emlékmúzeumot rendez be a petőfi irodalmi múzeum. a lakás két szobájában gábor andor kedves butorai, könyvei várják a látogatókat - úgy ahogyan az író, illetve felesége, halpern olga jeles műfordító halála után megmaradtak. külön kiállító helyiséget szentelnek a gazdag életműve bemutatásának.

a személyes emléktárgyakon és a butorokon kívül az emlékmúzeumban láthatják az érdeklődők a több ezer kötetes könyvtárat is, az irodalmár házaspár sok értékes magyar és külföldi könyvével. bemutatják a gábor andorról készült fényképeket is, amelyek nyomon kísérik pályájának főbb állomásait. az első kiadások mellett kiállítják az eredeti kéziratokat, valamint az író levelezésének érdekesebb lapjait is.

az emlékmúzeumot január 23-án goda gábor adja át a nagyközönségnek - 85 esztendővel gábor andor születése /1884. január 24./ és 16 évvel az 1953. január 20-án bekövetkezett halála után. /mti/

--

16.35/lm

- 36 -

1810-Due

bb 59. a bkv közleménye

k/hbj-ju ie la

1969. január 8.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy január 9-én 23 órától 10-én 4 óráig vágányfelújítási munkálatok miatt a 44-es jelzésű villamosok a moszkva tér és május 1. ut között, a 68-as jelzésű villamosok részben mórlicz zs. körtér és május 1 ut között, részben bosnyák tér és kerepesi ut között közlekednek. a május 1 ut és rákospalota végállomás között autóbuszokkal tartják fenn a forgalmat. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelemébe!

la/tr-ju la

1969. január 8.

a bb 50-es számú hír / elhunyt csukás ottó építész / elsősorában a szöveg helyesen:

rövid szenvedés után 59 / ötvenkilenc / éves korában elhunyt csukás ottó... /mti/

--

bb 60. a termelészövetkezeti törvény végrehajtásának tapasztalatairól tárgyalat a fejér megyei tanács vb

vid-kz/mné-ju la

1969. január 8.

az új termelészövetkezeti törvény végrehajtásának tapasztalatairól, hatáskörrel tárgyalta szerdai ülésén székesfehérvárott a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága. mint többek között rámutattak, az új törvény megjelenése óta erősödött a szövetkezeti életformához. a tagsági viszony vonzóerejének növekedését mutatja az is, hogy a törvény hatálybalépése óta a megyében 3.093 új tagot, köztük több mint 2.300 negyven évnél fiatalabbat vettek fel a közös gazdaságokba. a végrehajtó bizottság határozata állást foglal az amellyel, hogy az új termelészövetkezeti törvény előírásainak és szellemének megfelelően fejér megye valamennyi közös gazdaságában biztosítani kell a tagság folyamatos foglalkoztatását, a biztonságos munkakörülményeket, az a lapszabályban meghatározott fizetett szabadságot, a pihenő napot, a szülési segélyt és a háztáji földet. /mti/

--

37

16.50/ju

1810-Due

bb 61. káliai gyula, az országgyűlés elnöke

hné-lm zs

1969. január 8.

szerdán bemutatkozó látogatáson fogadta toshio urabe-t, japán rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közelmúltban adta át megbízólevelét./mti/

bb 62. olasz „ezüst-sajtó”, elismerés magyar reklám-grafikáért

t hbj/hné-lm ie

1969. január 8.

a rizzoli cég, olaszország egyik legjelentősebb kiadó-vállalata minden évben „ezüst-sajtó”, díszdíjjal jutalmazza a lapokban, folyóiratokban megjelent legjobb színes és fekete-fehér nyomású reklám-grafikákat. ezt az elismerést nyerte el német józsef grafikája, amely a hungexpo-presto kiadásában megjelent „színes” című propaganda folyóiratban és dobay miklós grafikája, amely a hungarian foreign trade-ben jelent meg. a díjakat szerdán csillag miklós, a hungexpo igazgatóhelyettese nyújtotta át./mti/

bb 63. jomo kenyatta

hnéaalms zs

1969. január 8.

kenya köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének az ország nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

bb 64. stefan jedrychowski

hné-lm zs

1969. január 8.

a lengyel népköztársaság külügyminisztere táviratban mondott köszönetet péter jános külügyminiszternek a kinevezése alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

17.20/lm

- 38 -

ll
KISD

bb 65. minusz 10-14 fok

ó sb/hbj/sl/hné-ju ie la

1969. január 8.

szigorubbá vált a tél: hajnalban minusz 10-minusz 15 fokot mutat a hőmérő higanyszála, s ebben a kemény időjárásban a szokottnál mostohább körülmények között dolgoznak több iparágban, a közlekedésben, az építkezésben, nehéz csatát vívnak a jéggel a hajósok,

Jég

a hideg fokozódásával - amint várható volt - erősödött a zajlás a dunán. szerdán az előző napi 30 helyett 60 százalékosan takarta be a folyó víztükrét a zajló jég, s tovább építette az álló jégmezőt. egy nap alatt mintegy 15 kilométerrel nyúlt hosszabbra a jégpáncél, s elérte a sió torkolatát, gemenc környékét. így mintegy 60 kilométer hosszú jégmező borítja a duna déli magyar szakaszát, de ez a majnem teljesen összefüggő jégpáncél átnyúlik a jugoszláv oldalra, a dráva torkolatánál kezdődik. a legújabb jelentések szerint már a romániai szakaszon, orsovánál is megállt a jég. a duna magyar szakaszán 3-3 jégtörő dolgozik, baja körzetében és a sió-torkolat vidékén. a jugoszláv oldalon bevetett négy magyar jégtörő most már nem a folyó teljes szélességében bontja a jeget. a meder közepén vágnak utat, felnyitják tehát a két parton támaszkodó jégboltzatot, így a jeget tovább lazíthatja, esetleg utnak indíthatja a folyóvíz mozgása. a négy hajó ezzel a módszerrel mintegy 80 méter széles és csaknem négy kilométer hosszú folyócsot vágott eddig a jégben.

hajózás

a duna alsó szakaszán már napokkal ezelőtt sikeresen teletelbe vonultak a magyar teherhajók. a duna felső szakaszán is a víztükrök 40 százalékat jég fedi, ezért a hamar elrendelte, hogy a bács-komárom között hajózó vontatók és uszályok vonuljanak be a véneki ideglenes teletelbe. csütörtök estére a magyar hajók mind védett helyre jutnak.

/ folyt. köv. /

18.00/ju

ll

-39-

bb 65. /minusz ... 1. folyt./-lm

a hajósok nagy része azonban még nem tér téli pihenőre, első sorban a nautikai berendezéseket helyezik biztonságba, a nagyobb, mint például az újpesti telelőkben, megerősített tasztú motoroshajók törlik a jeget, de még így is vágni kell a jégtáblát a hajócsavarok, a kormány környékén, ami nehéz, fárasztó fizikai munka, különösen jeges dunai szeltek idején. Éjjel-nappal örködnek a hajókon, nehogy a nagy hidegben a telelő hajóttestek megrongálódjanak.

hajógyári munka

a duna hajógyári szakaszát 15 centi vastag jégtakaró fedi, a gyár óbudai öblében azonban a vízre bocsátott hajókon, uszályokon továbbra is zavartalan a munka. Üzembehelyezték ugyanis a jégtörőt, amely a hajógyári öblől teljes hosszából állandóan eltakarítja a jeget. munkában van az e célra készített új különleges fűtőberendezés is, amely a parton épült-félben levő, és a vízen levő hajók belsejében egyaránt elviselehetővé teszi az időjárást. a berendezést hosszú cső segítségével bekötötték a gyár gőzhálózatába, így a meleg a dunán levő hajókra is eljut.

a hajókon és a szabadban dolgozóknak naponta többször forró teát szolgáltatnak fel és mindenki meleg téli ruhát is kapott. ennek is köszönhető, hogy a szokásosnál több megbetegedés nem fordult elő és a dolgozók ugyanúgy megjelentek munkahelyeiken, mint az enyhébb napokon.

vasút

a vasutasok és derekasan kiveszik részüket a munkából, különösen a gőzmozdonyvezetők, fűtők, váltókezelők és más pályafenntartási dolgozók végzik munkájukat nehéz körülmények között. a diesel-és villanymozdonyvezetőknek könnyebb a dolguk, a vezetőfülke ugyanis temperált, a gőzmozdonyokon azonban a vezetőfülke egy részére sugárzik a kazánból a nagy hőség, a másik részén huzát a jeges, hideg szél, a test tehát egyaránt ki van téve hőhatásnak és hidegnek. a szenet locsolni kell, az gyakran összefagy, ilyenkor szét kell csákányozni, - a mintegy tízezer gőzmozdonyvezetőnek és fűtőnek tehát a kemény tél sok nehézséget okoz.

/folyt.köv./

18,00/lm

- 40 -

1902 Dny

bb 65. /minusz ... 2. folyt./lm

a hőzagmentes pályák minusz 10 fok körül fokozottabb felügyeletet igényelnek. míg jó időben a pályáról nappal ellenőrzi a pálya állapotát, télen éppen a legdermesztőbb hidegben, hajnalban, a váltóőröknek is, ahol nincs automata berendezés, gyakran kell elhagyniuk az örbödét és állítani a váltót. az állomásokon elsősorban arról kell gondoskodni, hogy zavartalan legyen a vízvétel a gőzmozdonyok ellátására.

gázművek

a gázművek arról adott hírt, hogy vasárnap, amikor az üzemek fogyasztása elenyésző, 1 667 000 köbméter gázt használtak fel budapesten, hétfőn 1 943 000 köbmétert, /5 000 kalóriából/, s hasonló volt a fogyasztás kedden is. a gázművek dolgozóinak is óbudán, s a többi gázgyárban sokszor órák hosszat kellett szabadban tartózkodniuk, az üzembazavarok elhárításában részvevő szerelelők pedig naphosszat, sőt sokszor éjjel is a szabadban dolgoznak.

budapesti közlekedés

a budapesti közlekedési vállalatnál elsősorban a szabadban tárolt autóbuszok kezelőinek jelent nehézséget a hideg, hiszen egész éjjel, szünet nélkül járni kell a szabadban tárolt kocsikat. hajnalban pedig a villamos váltókezelőkre hárul kemény munka. a sok nehézség ellenére a fővárosban szerdán lényegesen jobbak voltak a közlekedési viszonyok, mint a múlt hét végén.

építkezés

az erős hideg nehéz próba elé állítja az építőket is, főleg azokat, akik nem fedél alatt, hanem a szabadban dolgoznak, alapoznak, földmunkákat végeznek, vagy az épületeket szerelik össze az elemekből. budapest legnagyobb lakásépítőjének, a 43. építőipari vállalatnak a munkásai a házgyári panelekből a dermesztő hidegben is két műszakban, tehát ugyyszólván éjjel-nappal szerelik a lakásokat a keletioldali új városrészben és az újpest temetőkerüti új lakótelepen. a vállalat melegegődhelyiségeket rendezett be és forró teát, kávét szállít a paneleszerelőknél. a falalemegek illesztési hézagaiba öntött tömítő beton fagyvédelemről is gondoskodtak, a elektromos berendezésekkel melegítik, érlelik a betont. így a kényeszerű melegedési szünetek ellenére is műszakonként hat-hat lakást szerelnek össze. a munka átmeneti leállításáról szó sem lehet, különben nem teljesíthetnék az idei nagy lakásépítési feladatokat. a vállalat dolgozóinak ugyanis keletioldalon mintegy 1 800, újpesten csaknem 800, óbudán 560, és Zuglónban 160 lakást kell átadniuk az idén. /mti/

10,06/lm

- 41 -

1902 Dny

bb 66. szülői munkaközösségek a budapesti szakmunkásképző iskolákban - a tanácskozás a nőtanács székházában

t vt/tr-lm zs

1969. január 8.

a budapesti szakmunkásképző iskolákban működő szülői munkaközösségek elnökei, továbbá pedagógusok és nőtanácsai aktivisták részvételével rendeztek értekezletet szerdán délután a nőtanács székházában. a tanácskozáson beszámoltak arról, hogy az utóbbi egy évben a szakmunkástanuló intézetek szülői közösségeinek munkája figyelemre méltóan fejlődött. jónéhány intézetben például gyakorlattá vált, hogy a szülői értekezleteket gyár látogatással kötik egybe, vagy hogy az iskolai szülői értekezletekre az üzemek képviselőit is meghívják. a budapesti 27-es intézetnél a szülői munkaközösségi tagok rendszeresen fogadóórát tartanak, hogy megismerkedjenek szülőtársaik gondolataival, problémáival, s közös erővel keressék a megoldás útját-módját. számos közösség figyelemmel kíséri az otthonokban, vagy albertben lakó szakmunkás tanulók sorsát, helyzetét.

a felszólalók lényeges tennivalóként jelölték meg a fiatalok körében a szakma szeretetének elmélyítését, s azt, hogy változatlanul nagy gondot kell fordítani a szülői pedagógiai nevelésre, mert csak ez biztosíthatja, hogy helyesen irányítsák gyermekeik sorsát./mti/

--

bb 67. átadták a szlovák tudományos akadémia kitüntetését rusznyák istvánnak

t ms/gk-lm zs

1969. január 8.

a szlovák tudományos akadémia elnöksége rusznyák istvánt, a magyar tudományos akadémia elnökét - közelítő 80. születésnapja alkalmából - a szlovák akadémia legmagasabb kitüntetésével, az akadémia 15 éves fennállása alkalmából alapított éremmel tisztelte meg. a kitüntetést szerdán a magyar tudományos akadémia tudós-klubjában stefan schwarz, a szlovák tudományos akadémia elnöke nyújtotta át rusznyák istvánnak.

/folyt. köv./

19.45/lm

-42-

2030Dy

bb 67. átadták a... 1. folyt./-ju

az ünnepélyes átadásnál jelen volt óvári miklós, az mszp központi bizottságának osztályvezetője, továbbá ligeti lajos és straub f. brunó, a magyar tudományos akadémia elnökei, erdey-gruz tiber, az akadémia főtitára, szabó imre főtitkár helyettes és az akadémia több tagja, valamint a külügyminisztérium több képviselője. ott volt jozsef pucsik, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövete.

stefan schwarz a kitüntetés átadásakor meleg szavakkal méltatta rusznyák istván tudományos munkásságát, amely - mint mondta - szlovákiában is sok kutató számára példaképi szolgál. elismeréssel szólt a magyar tudós közéleti tevékenységéről és a két akadémia közötti tudományos együttműködés kiszélesítésében szerzett érdemeiről.

rusznyák istván meghatottan mondott köszönetet a megtiszteltetésért. hangoztatta: a kitüntetéssel a szlovák akadémia egyben a magyar tudományos élet és akadémiánk iránt is elismerését nyilvánította. a két akadémia között eddig is szoros kapcsolatok alakultak ki - főleg a társadalomtudományok művelésében - s győzőleg fejlődtek a kapcsolatok a műszaki tudományok és az orvostudományok terén is. kifejezte a meggyőződését, hogy a jövőben az együttműködés mind a szlovák, mind a cseh tudományos akadémiaival fejlődik, gazdagodik.

ezután az akadémia elnöksége fogadást adott. /mti/

--

bb 68. elhelyezték az új záró szerkezetet az algyői 168-as olajkúton

vid/fm-ju la

1969. január 8.

az algyői 168-as olajkútnál szerdán - a huszonegyedik napon is - folyt a küzdelem az olaj- és gázkitörés megfékezésére. a dunántúli olajmászókról érkezett olajbányászok, valamint szovjet mentőbrigádok az algyőiekkel együtt egymást váltva dolgoztak egész nap a kút elzárásának előkészületein. már korábban a kútig betonut-at építettek ki, hogy azon szállítsák oda a hatalmas, öttónás záró szerkezetet. szerdán emelődaruval a helyére - a kút szájára - illesztették a nagy acélszerkezetet, majd igyekeztek azt a kút-bélésű pereméhez csavarozni. mindezt hatalmas erőfeszítést követően a rendkívüli erővel feltörő olajzuhatagban.

/folyt. köv./

19.10/lm

- 43 -

2030Dy

bb 68. / elhelyezték az ... 1. folyt./-ju

az egyelőre nyitott állapotban lévő zárózerkezet elhelyezése után a további feladat a nagyfajsúlyú fűrészszapnak a kutba való benyomatása. ehhez többszáz tonna iszap, valamint a benyomásra szolgáló nyolc kompresszor áll készenlétben a kut közelében. mivel a zárózerkezet elhelyezése - a szikra-keltés lehetőségé miatt - ismét gyulladásvészélyt jelent, ezért rendkívüli tűzbiztonsági intézkedéseket tettek. az előkészületek befejezése után előreláthatólag csütörtökön kerül sor a kiürítés végleges elvégzésére. /mti/

--

bb 69. időjárásjelentés

99-ju la

1969. január 8.

a meteorológiai intézet jelenti január 8-án szerdán 19 órakor:

hideg marad az idő

várható időjárás csütörtök estig: délnyugat felől megnövekvő felhőzet, elsősorban délen és nyugaton havazással, időnként megélénkülő, délkeleti, déli szél. főként az északkeleti megyékben köd. a hideg idő tovább tart.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön általában mínusz 3-mínusz 8 fok között, a tartósan ködös helyeken mínusz 10 fok körül. /mti/

--

19.15/ju

ll
2030-Dij

-44-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-450, 159-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1969. január 9.

bb 1. értékes új szerzemények a nemzeti múzeumban

10 L/hné-ju zs la

1969. január 9.

az 6-évben csaknem 240 000 forint értékben vásárolt műtárgyakat -részint magánosoktól, részint a bizományi vállalatoktól - a magyar nemzeti múzeum újkori osztálya. az új szerzemények között van például az a kasmir-kendő, amelyet 1844-ben szendrey júlia ajándékozott barátjának dravetz magdolnának. az új szerzemények listáján szerepel görgey arthur szabója és egy fényképalbum, amelynek címe „ görgey arthur baráti és családi körben 1898-tól fogva„. az album 27 fényképet tartalmaz, a felvételeket görgey rokona, latinovits endre készítette.

különlegesen szép a múzeum tulajdonába került xviii. századi erdélyben készült csecsemő főkötő. anyag fehér selyem damaszt, aranyozott ezüstfonalal himzéssel és vert csipkével gazdagon díszítették. új szerzemény az az ezüstből készült karkötő is, amely 13 darab koporsót formáz; emlékeztetve az aradi vértanúkra. a szabadságharc leverése után az effajta karkötőket a nemzeti gyár jelelül viselték a honleányok.

a fegyvergyűjtemény értékes darabokkal gazdagodott, egy budapesti magángyűjtőtől vásárolt fegyverekkel. a gyűjtő 71 puskát, 69 szuronyt két magyar jelzőpisztolyt és öt forgópisztolyt adott át a múzeumnak, amely a fegyvereket az 1849-1945 közötti időszak kiállításain, történeti bemutatóin szerepelteti. /mti/

-1-